

ΑΚΡΑΙΑ ΦΤΩΧΕΙΑ

Η φτώχεια σαν κοινωνικό φαινόμενο είναι παρούσα σε κάθε εποχή από την εμφάνιση του ανθρώπου και την μετεξέλιξή του δια μέσου των αιώνων στο σύγχρονο τρόπο ζωής.

Με τον όρο φτώχεια θα μπορούσαμε να εννοούμε τη δυσκολία που υπάρχει σε κάποιους να εξασφαλίσουν ένα ελάχιστο μέρος αγαθών, που θα τους επέτρεπε να ικανοποιούν τις καθημερινές αλλά και γενικότερες ανάγκες για μια έστω και υποτυπωδώς αξιοπρεπή διαβίωσή τους.

Πέρα όμως από αυτό, υπάρχουν και άνθρωποι που στερούνται παντελώς κάποιων άκρως απαραίτητων αγαθών, που η έλλειψή τους καθιστά αβέβαιη την επιβίωσή τους. Σαν τέτοια είναι αναμφισβήτητη η στέγαση, σίτιση, προφύλαξη από ακραία καιρικά φαινόμενα. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε την ακραία φτώχεια για την οποία θα προσπαθήσουμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα για την κατά το δυνατόν εξάλειψή της, σε μια εποχή όπου υπέρογκοι πόροι διατίθενται ανά την υφήλιο για σκοπούς απόλυτα καταστροφικούς για την ανθρωπότητα και σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνους για την έξαρση και διόγκωση αυτού του φαινομένου.

Με βάση την παραπάνω σκέψη, θα μπορούσε ένα μέτρο εκτίμησης της κοινωνικής δικαιοσύνης ενός έθνους να είναι η διαφορά που υπάρχει στα εισοδήματα των πολιτών του και πόση προσπάθεια γίνεται να αμβλυνθούν οι ανισότητες που αναπόφευκτα υπάρχουν, αλλά δεν μπορεί να έχουν και ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Γιατί σε περιόδους που έχουμε έξαρση των εν λόγω ανισοτήτων, αναφύονται αρνητικά συναισθήματα και καταστάσεις όπως πικρία, θυμός απογοήτευση των πληγμένων, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ομαλή εξέλιξη και πρόοδο μιας κοινωνίας.

Εύλογα λοιπόν το ερώτημα που τίθεται είναι με ποιον τρόπο αντιδρά ένα ευνομούμενο κράτος δικαίου, για την αντιμετώπιση του μείζονος αυτού προβλήματος διαχρονικά, πολύ δε περισσότερο σε περιόδους κρίσης του μεγέθους που ζούμε στη χώρα μας την τελευταία οκταετία και πλέον, που είναι από τις μεγαλύτερες που έχουν υπάρξει παγκοσμίως.

Έγκυρες μελέτες που ανακοινώνονται κατά καιρούς παρουσιάζουν με αναμφισβήτητο τρόπο τις τραγικές συνέπειες αυτής της κρίσης.

Συμπεράσματα όπως η απώλεια του ενός τρίτου της αξίας της περιουσίας των πολιτών της χώρας μας ή από την άλλη οι στρατιές ανέργων, τα λουκέτα επιχειρήσεων, συνιστούν ένα μείγμα πολύ εκρηκτικών διαστάσεων, που θέλει μεγάλη προσοχή και προσπάθεια για να αποφευχθούν ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

Το ποσοστό της ακραίας φτώχειας κατά την περίοδο της κρίσης από το 2% που ήταν το 2011 εκτινάχτηκε στο 17% για να σταθεροποιηθεί σήμερα στο 15%.

Σε όλη αυτή την τραγικότητα της κατάστασης μεγάλη αμβλυνση ήλθε από την ίδια την

κοινωνία, που λόγω της δομής και των αξιών της (οικογένεια - εκκλησία - σύλλογοι αλληλοβοήθειας), απορρόφησε ένα πολύ μεγάλο μέρος του προβλήματος. Από την άλλη, η κεντρική κυβέρνηση, προσπάθησε να ενισχύσει τις όποιες κοινωνικές δομές της και την επιδοματική πολιτική της με στόχο την ανακούφιση των ευάλωτων πολιτών της. Μεγάλη είναι σε όλα αυτά η συνεισφορά των Δήμων, που όντας σε άμεση επαφή με τους δημότες των, ανέλαβαν και το μεγαλύτερο βάρος των όποιων προσπαθειών, παρά την εμφανή έλλειψη σε μέσα και ανθρώπινο δυναμικό.

Έτσι σε εθνικό επίπεδο έχουμε δυο μεγάλες κατηγορίες μέτρων και δράσεων που κατατείνουν στην κατά το δυνατόν αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας.

A. ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ όπως:

- α. Αλληλεγγύης ανασφάλιστων υπεργλίκων
- β. Στήριξης τέκνων
- γ. Αναπηριών
- δ. Ενοικίου
- ε. Κοινωνικό επίδομα αλληλεγγύης

B. Μέτρα και δράσεις όπως:

- α. Παροχή δωρεάν ρεύματος
- β. Κάρτα σίτισης
- γ. ΤΕΒΑ
- δ. Δομές καταπολέμησης της φτώχειας:
  - Κοινωνικό παντοπωλείο
  - Κοινωνικό ιατρείο - φαρμακείο
  - Συσσίτια
  - Λαχανόκηπος
  - Τράπεζα χρόνου
  - Γραφείο διαμεσολάβησης

Σε όλα τα παραπάνω ο Δήμος Ρεθύμνης, μέσω κυρίως της Κοινωνικής του Υπηρεσίας, συνεπικουρεί ή είναι ο κύριος φορέας υλοποίησής τους, βοηθώντας άμεσα τις ευάλωτες ομάδες να ενταχθούν και να ωφεληθούν από αυτά.

Αξιολογώντας την προσπάθειά μας όλα αυτά τα χρόνια και αποβλέποντας στην αποτελεσματικότερη και πλέον ωφέλιμη αξιοποίηση αυτών ή όποιων άλλων δράσεων στο μέλλον, κρίνουμε σκόπιμο να επικεντρωθούμε σε κάποιες δυσκολίες που συναντήσαμε.

Σαν κυριότερη θεωρούμε την υποστελέχωση (πανελλήνιο φαινόμενο) των κοινωνικών υπηρεσιών όσο και αν αυτές ενισχύονται με ανθρώπινο δυναμικό μέσω κάποιων προγραμμάτων. Και τούτο γιατί κυρίως είναι για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα και περιορισμένο αντικείμενο. Αρκετά αρνητικό είναι όταν κάποιες δράσεις υλοποιούνται συμπράττοντας με ΜΚΟ, όπου οι εργαζόμενοι αισθάνονται πιο κοντά σε αυτούς που τους

προσέλαβαν και τους πληρώνουν.

Για το πρόγραμμα ΤΕΒΑ, τον απολογισμό του οποίου κάνουμε σήμερα, έχουμε να παρατηρήσουμε:

α. Η μαζική προμήθεια των προϊόντων κρίνεται μάλλον αρνητικά για πολλούς λόγους. Στοιχίζει για παράδειγμα πιο φθηνά το λάδι της Πελοποννήσου που φθάνει στο νησί μας με όλα αυτά τα μεταφορικά κόστη, από ότι το ντόπιο;

Και πόσο πιο φθηνά και ασφαλής μπορεί να φθάσει η φέτα Θεσσαλίας;

Θα μπορούσε οι προμήθειες να γίνονται ανά περιφερειακή ενότητα που θα έδινε ισομερή τόνωση των τοπικών κοινωνιών.

Ένα επίσης πρόβλημα είναι η ύπαρξη κατάλληλων χώρων με τον απαραίτητο εξοπλισμό τους (ψυγεία κλπ.), καθώς και εύκολη για τους πολίτες πρόσβαση.

Η ασυνέπεια κάποιες φορές στον ακριβή χρόνο παράδοσης δημιούργησε δυσαρέσκεια στους ωφελούμενους. Μεγάλη επίσης γκρίνια είχαμε από τους ωφελούμενους ότι τα αγαθά ήταν λίγα και δεν άξιζε η ταλαιπωρία τους.

Από τη μεριά πάλι του Δήμου, χρειάζεται κινητοποίηση κάποιων εργαζόμενων για διάστημα δύο ή τριών ημερών κάθε φορά, που δεν υπάρχουν πάντα διαθέσιμοι. Συμπερασματικά, θα μπορούσαμε να πούμε πως η κάρτα σίτισης είναι μια λύση που ξεπερνά όλα αυτά τα προβλήματα με το μεγάλο πλεονέκτημα τη διακριτικότητα και την ευκολία στη χρήση της.

Κάνοντας τον απολογισμό του προγράμματος είχαμε ωφελούμενους 354 αιτήσεις-οικογένειες που αντιστοιχούν σε 556 άτομα.

Ρέθυμνο, 24/01/2017

Τσιομπίκας Γρηγόρης

Εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος Κοινωνικής Μέριμνας και Πρόεδρος του ΝΠΔΔ Κοινωνική Πολιτική και Μουσική Παιδεία Δήμου Ρεθύμνης